

2

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"

G.Sh.Rixsiyeva

2022 yil "28" 08

"KELISHILDI"

Oliy va O'rta maxsus ta'lim vazirligi

2022 yil "28" 08

Ro'yxatga olindi: MD-5A120103

2022 yil "28" 08

ILMIY TADQIQOT METODOLOGIYASI

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	100000	– Gumanitar
Ta'lim sohasi:	120000	– Gumanitar fanlar
Mutaxassislik:	5A120103	– Mumtoz filologiya (sharq tillari bo'yicha)
	5A120701	– Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik

Toshkent – 2020

7.	Fan dasturi Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo'nalishlari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini muvofiqlashtiruvchi kengashning 20 <u>20</u> yil "<u>29</u>" <u>05</u> dagi <u>4</u> -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan. O'zbekiston respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 20 <u>20</u> yil "<u>29</u>" <u>08</u> dagi <u>452</u>-sonli buyrug'i bilan ma'qullangan fan dasturlarini tayanch oliy ta'lim muassasasi tomonidan tasdiqlashga rozilik berilgan. Fan dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universitetida ishlab chiqildi.
8.	Fan/modul uchun ma'sullar: To'xliyev B. – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti, Mumtoz filologiya va adabiy manbashunoslik kafedrası professor, filologiya fanlari doktori
9.	Taqrizchilar: Jo'raboyev O. – O'zbekiston respublikasi fanlar akademiyasi Alisher navoiy nomidagi adabiyot muzeyi katta ilmiy xodimi, filologiya fanlari nomzodi Ismoilov I. – Alisher Navoiy nomidagi O'zbek tili va adabiyoti instituti katta o'qituvchisi, falsafa bo'yicha filologiya fanlari doktori (PhD)

[Handwritten signature]

	Guruhlarda ishlash; Taqdimotlarni qilish; Individual loyihalar; Jamo bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	VII. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri Aks ettira olish o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6.	Asosiy adabiyotlar 1. Orzibekov R. O'zbek adabiyoti tarixi (XVI-XIX asr). Darslik. – Toshkent, 2006. Qo'shimcha adabiyotlar 1. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. 2. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – Toshkent: O'zbekiston, 2016. 3. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. 4. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan quramiz. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. 5. Boboyev T. Adabiyotshunoslik asoslari. O'quv qo'llanma. – Toshkent, 2002. 6. Qosimov B. Milliy uyg'onish. O'quv qo'llanma. – Toshkent, 2004. 7. Boltaboyev H., Rahmonov N. O'zbek mumtoz adabiyoti namunalari. O'quv qo'llanma. – Toshkent, 2006. 8. Sodiqov Q. Ko'k turk bitig'lar: matn ba uning tarixiy talqini. O'quv qo'llanma. – Toshkent, 2004. 9. Sodiqov Q. Qadimgi turk falsafasi. O'quv qo'llanma. – Toshkent, 2009. 10. G'anieva S. Havoiy yodga olgan asarlar. O'quv qo'llanma. – Toshkent, 2004. 11. Shidfar B.Ya. Obraznaya sistema arabskoy klassicheskoy literaturi. Uchebnoe posobie. – Moskva, 2006. Internet saytlari 1. www.gov.uz – O'zbekiston respublikasi hukumat portali. 2. www.lex.uz – O'zbekiston respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 3. www.turfanforschung.com 4. www.tonyukuk.com

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar	
5AITM114	2020-2021	1	4	
Fan/modul turi	TA'lim tili		haftadagi dars soatlari	
Majburiy	O'zbek		2	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Ilmiy tadqiqot metodologiyasi	60	60	120
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad magistrantlarni mustaqil ilmiy-tadqiqot faoliyatlarini amalga oshirishlari uchun imkon beradigan ko'nikma, malaka hamda kasbiy kompetentlikni shakllantirishdan iborat. Fanning vazifalari: – magistrlik dissertatsiyalarini yozishda qo'l keladigan ilmiy-tadqiqot faoliyatini amalga oshirishda zarur bo'ladigan kompetentliklarni shakllantirish; – Filologiya sohasidagi ilmiy-tadqiqot ishlarining zamonaviy metodlari haqidagi bilimlarni shakllantirish; – Olingan bilimlarni o'z amaliyotlrida tatbiq eta oladigan darajadagi malakalarni hosil qilish; – Tanlagan mabzulari bo'yicha milliy hamda xalqaro maydondagi ilmiy-tanqidiy maqola ba tadqiqotlarni tanqidiy nuqtai nazardan baholay olish; – O'zlarining nazariy ba amaliy tadqiqotlari doirasida fakt ba materiallarni miqdor ba sifat jihatdan tahlil qila olishga imkon beradigan metodlardan foydalana olish; – Asosiy ba ikkilamchi manba ba materiallar (manbalar, statistik ma'lumotlar, hukumatning qarorlari, farmoyishlar, ilmiy nashrlar)dan foydalana olish; – Ilmiy-tadqiqot ishlarini mustaqil tarzda tashkil etishga imkon beradigan, ilmiy natijalarini boshqalarga ko'rsatib (prezentatsiya qilib) bera oladigan darajadagi ko'nikma ba malakalarga ega bo'lish kerak. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. fan tarkibiga qayidagi mavzular kiradi: 1-mavzu. Ilmiy tadqiqotning metodologik asoslari 1. Ilmiy tadqiqotning mohiyatit ba o'ziga xos xususiyatlari.			

2. Metod va metodologiya tushunchalari.
3. Nazariy bilimlar ba ularning ilmiy tadqiqot jarayonidagi o'rni ba ahamiyati.

2-mavzu Ilmiy tadqiqot jarayoni

1. Tadqiqotning bosqichlari.
2. Har bir bosqichning o'ziga xos jihatalari.

3-mavzu. Ilmiy tadqiqot metodlari tasnifi

1. Empirik Tadqiqotlar metodlari.
2. Nazariy tadqiqot metodlari.
3. Bilishning umum mantiqiy metod ba yo'llari
4. Xususiy fanlarning o'rganish metodlari

4-mavzu. Ilmiy tadqiqotning empirik va nazariy bosqichi

1. Tadqiqotning bosqichlari.
2. Empirik ko'rsatkichlarni tahlil qilish ba umumlashtirish jarayoni..
3. Tadqiqotning nazariy bosqichi tushunchasi.
4. Ushbu bosqichlarni amalga oshirish xususiyatlari.

5-mavzu. Ilmiy tadqiqot muammosi, uning qo'yilishi va ifodalanishi

1. Ilmiy muammoning mohiyati.
2. Muammoning bo'yilishi ba uning echimi.
3. Ilmiy faraz – nazariy bosqichdagi Asosiy omil sifatida.
4. Ilmiy tadqiqotlarning ahamiyati.

6-mavzu. Tadqiqot natijalarini umumlashtirish jarayoni

1. Axborot manbalari tadqiqi.
2. Yo'l-yo'lakay qayd ba kuzatishlar ifodasi.
3. Ilmiy adabiyotlar ustida ishlash.

7-mavzu. Tadqiqot qo'lyozmasi ustida ishlash.

1. Fakt ba materiallarni berish tartibi.
2. Tezis, isbot ba xulosalar izchilligi.
3. Tadqiqotning tili ba uslubi.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulot mavzulari

1. Fanga oid Asosiy tushuncha ba atamalar tizimi.
2. Tadqiqot bosqichlari.
3. Mavjud tadqiqotlar namunalari bilan tanishish.
4. Ilmiy tadqiqot metodlarining amaldagi ko'rinishlari.
5. Amaldagi muammolarga oid tadqiqot namunalari
6. Magistrlik dissertatsiyasining tarkibi ba mazmuni
7. Mavjud magistrlik dissertatsiyalari bilan tanishish.

8. Dissertatsiyani rasmiylashtirishdagi Asosiy talablar tizimi.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Talabalar mustaqil topshiriqlarni tayyorlash jarayonida quyidagi ko'rsatmalardan foydalanishlari tavsiya etiladi:

- Darslik, o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari va dars yo'rug'laridan kurs mavzularini o'rganish;
- Mutaxassislikka kirish bilan bog'liq mavzularni o'zlashtirish;
- Mumtoz filologiyaning yo'nalishlari va sohalarini bilish;
- Mumtoz filologiya sohasida yaratilgan tadqiqotlardan xabardor bo'lish.

Mustaqil topshiriqlarning mavzulari:

1. Ilmiy muammo tushunchasi. Uning qo'yilishi va shakllantirilishi.
2. Filologik tadqiqotlarning o'ziga xos xususiyatlari.
3. Tadqiqotning asosiy metodlari.
4. Manba va materiallarni tanlash, saralash va ishlab chiqish.
5. Olingan natijalarni tahlil qilish va umumlashtirishdagi metodlar.
6. Tadqiqot natijalarini tahlil qilish.
7. Matn va xulosani shakllantirish yo'llari.
8. Ishlarni yakunlash ba rasmiylashtirish qoidalari..

3.

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

“Ilmiy tadqiqot metodologiyasi” fanini o'zlashtirish jarayonida magistr: Ilmiy-tadqiqotlarni amalga oshirishdani asosiy metodologiya va metodlar;

- Fakt va materiallarni saralash va ulardan foydalanish;
- Ilmiy faraz va tezislarni qo'yish va ularni hal qilish usullari;
- Magistrlik dissertatsiyasining asosiy qismlari va ular o'rtasidagi mantiqiy bog'lanishlar tizimi;
- Yakunlangan ishni rasmiylashtirish qoidalari gaqida *tasavvurga ega bo'lishi*;
- Ilmiy-tadqiqotlar uchun xos bo'lgan nazariy va amaliy ish metodlari haqida *bilishi va ulardan foydalana olishi*;
- Ilmiy-tadqiqotga oid asosiy tushuncha va atamalarni bilishi, ulardan o'z o'rnida foydalana olish;
- Ilmiy tadqiqot olib borish metodlari;
- Ilmiy xulosalarni amaliyotda qo'llashning ko'rinishlari va metodlari;
- Muammoga oid manba va materiallar ustida ishlay olish;
- Ilmiy tadqiqot ishlarida o'rgangan bilimlarini qo'llay olish *ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.*

4.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

Ma'ruzalar;
Interfaol keys-stadilar;
Seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);